

Prima instanță: Judecătoria Criuleni
Judecător: A. Cazacliu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Traciuc, M. Anton, I. Cotruță

Dosarul nr. 2ra-2004/16

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru,
Nicolae Craiu, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău” împotriva Liudmilei Buzu privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Buzu Ludmila, a fost casată hotărârea Judecătoriei Criuleni din 10 decembrie 2014 cu scoaterea cererii de pe rol,

c o n s t a t ă

La 11 noiembrie 2013, SA „Banca Comercială Română Chișinău” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Liudmilei Buzu cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 03 octombrie 2008, a încheiat cu Buzu Liudmila contractul de credit nr. 2160, prin care i-a acordat acesteia suma de 420 000 lei, cu dobânda flotantă de 22%, scadența finală fiind la data de 10 octombrie 2023. Însă, pîrîta nu și-a onorat obligațiunile.

Astfel, la 10 aprilie 2013, soldul creditului fără dobînzii, penalități și comisioane constituie suma de 364 000,08 lei.

Solicită reclamanta SA „Banca Comercială Română Chișinău”, încasarea de la pîrîta Buzu Liudmila în beneficiul său a sumei de 384 445,09 lei, dintre care soldul creditului în sumă de 364 000,08 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 20 445,01 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni din 02 octombrie 2014, a fost atras în

proces SRL „Nor Co” în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtei Buzu Ludmila.

Prin hotărârea Judecătoria Criuleni din la 10 decembrie 2014, s-a admis acțiunea înaintată de SA „Banca Comercială Română Chișinău” împotriva Ludmilei Buzu, intervenient accesoriu SRL „Nor Co”, cu privire la încasarea datoriei. S-a încasat de la Buzu Liudmila în beneficiul SA „Banca Comercială Română Chișinău” suma de 384 445,09 lei, dintre care suma datoriei de 364 00,08 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 20 445,01 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, s-a admis apelul declarat de Buzu Liudmila, s-a casat hotărârea Judecătoria Criuleni din 10 decembrie 2014, fiind dispusă scoaterea cererii de pe rol.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 28 iunie 2016, în termenul prevăzut de lege, SA „Banca Comercială Română Chișinău” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material. De asemenea, indică recurentul că instanța de apel a apreciat arbitrar probele anexate la materialele cauzei.

La 13 septembrie 2016, Buzu Ludmila a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil, completând-o la 01 noiembrie 2016 a solicitat respingerea acestuia.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 octombrie 2016, recursul a fost declarat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC prezentul recurs se examinează fără prezența părților.

Examinând motivele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și referința prezentată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, având în vedere următoarele:

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, „instanța, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs”.

Colegiul menționează că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, s-a admis apelul declarat de Buzu Liudmila, s-a casat hotărârea Judecătoria Criuleni din 10 decembrie 2014, fiind dispusă scoaterea cererii de pe rol.

Conform art. 267 lit. c) CPC al RM, Instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care, cererea este semnată sau este depusă în judecată de o

persoană neîmputernicită.

Conform art. 121 alin. (1) CPC al RM „Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.”

Conform art. 130 alin. (1), (2) și (3) CPC al RM „Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.”

Conform art. 241 alin. 5 CPC „În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.”

În acest context legal, raportat la materialele dosarului, Colegiul reține că cererea de chemare în judecată a reclamantei/recurente BCR Chișinău SA împotriva pârâtei/intimatei Buzu Liudmila privind încasarea datoriei a fost semnată de avocatul Iftodi Eduard (f.d. 4).

La cererea de chemare în judecată nominalizată, a fost anexat mandatul avocatului seria nr. MA0315572 din 23 octombrie 2013, conform căruia Iftodi Eduard a fost împuternicit de a reprezenta interesele în cadrul respectivului dosar (f.d. 28).

În acest sens, Colegiul reține că instanța de apel, a calificat acest mandat ca fiind semnat de către o persoană neîmputernicită fără a-și motiva concluzia prin prisma cadrului legal relevant, din considerentele ce urmează:

În motivarea deciziei, instanța de apel a menționat că, din contextul inițial al mandatului, acesta a fost semnat de o persoană neidentificată. Totodată, instanța de apel a reținut că ulterior, după ultima ședință de judecată în instanța de apel, în circumstanțe necunoscute pe versoul mandatului a apărut înscrisul „BC BCR Chișinău SA, membrul comitetului executiv Gaibu Sergiu în baza procurii” (f.d. 28).

În această ordine de idei, Colegiul reține că fiind contradictorii constatările instanței de apel, care pe de o parte susține că mandatul respectiv a fost semnat de o persoană neidentificată, totodată în aliniatul următor menționând în același sens că în textul procurii nr. 1563 din 01 octombrie 2013, lipsește dreptul lui Gaibu Sergiu de a semna mandatul avocatului Eduard Iftodi cu delegarea împuternicirilor din numele BCR Chișinău SA (f.d. 159), astfel instanța de apel a admis faptul că Gaibu Sergiu în calitate de membru a comitetului executiv, a semnat respectivul mandat, dar totodată din conținutul procurii respective nu a avut acest drept.

Mai mult ca atât, cu referire la concluzia instanței de apel că „după ultima ședință de judecată în instanța de apel, în circumstanțe necunoscute pe versoul mandatului a apărut înscrisul „BC BCR Chișinău SA, membrul comitetului executiv Gaibu Sergiu în baza procurii””, Colegiul o califică ca fiind fără un suport faptic și probatoriu, totodată astfel de constatări sunt inadmisibile în motivarea unui act de dispoziție a instanței de judecată, în situația în care pe parcursul examinării pricinii, instanța era responsabilă de integritatea dosarului supus examinării și orice ingerință de orice fel în conținutul dosarului este imputabilă doar instanței de judecată până la proba contrară.

Totodată, Colegiul menționează că instanța de apel, cu referire la concluzia că reieșind din textul procurii nr. 1563 din 01 octombrie 2013, lipsește dreptul lui Gaibu Sergiu de a semna mandatul avocatului Eduard Iftodi cu delegarea împuternicirilor din numele BCR Chișinău SA, nu a motivat în nici un fel constatarea respectivă, lăsând o incertitudine cu referire la temeinicia acestei concluzii, mai mult ca atât fără a combate argumentele părții adverse în acest sens.

Mai mult ca atât, Colegiul califică ca fiind fără un suport normativ și concluzia instanței de apel că administratorul BCR Chișinău SA, Martin Ortigosa Juan Luis (conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice (f.d. 162)) nu este în drept să se degrezeze de împuternicirile sale legale, delegându-le unui alt angajat și respectiv numai administratorul BCR Chișinău SA este în drept să semneze mandatul avocatului în vederea delegării împuternicirilor de reprezentare, în situația în care instanța de apel nu a indicat nici o normă legală în acest sens pe care și-ar fi întemeiat concluzia respectivă.

Astfel, instanța de recurs constată că, contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC, decizia instanței de apel este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită circumstanțelor din litigiu în raport cu materialul probator și normele de drept ce reglementează împuternicirile reprezentanților în instanța de judecată cât și restituirea cererii de chemare în judecată în situația în care aceasta este depusă de o persoană neîmputernicită.

În conexiunea celor remarcate, precum și în sensul art. 6 alin. (1) CEDO, instanța de recurs menționează că instanțele de judecată, trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârile sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii.

Față de cele ce preced, se impune admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cauza urmând a fi trimisă spre rejudecare, iar la rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate mai sus, să creeze condiții obiective și egale părților pentru realizare și exercitare drepturilor

sale procedurale și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu 445 alin. 1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău” împotriva Liudmilei Buzu privind încasarea datoriei, cu trimiterea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ion Druță